

HALKLARIN ESİTLİK DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 14245
Tarih : 03.10.2025

34697

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük
'ün 96'ıncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sezai Temelli

Muş Milletvekili

DEM Parti Grup Başkanvekili

Tarafıma gönderilen bir mektupta, Elâzığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu'nda gerçekleştirilen mülakatlarda mahpuslara yöneltilen soruların çoğunlukla “pişman mısın, değil misin?” şeklinde olduğu, bunun üzerinden “hükümlünün dışarı çıktığında tekrar suç işleyip işlemeyeceğine dair değerlendirme yapılamayacağı” gerekçesiyle tahliye taleplerinin reddedildiği aktarılmaktadır.

Vedat Kurt isimli mahpusun kaleme aldığı mektupta, kurul kararlarının masumiyet karinesine aykırı olduğu; suç ya da ceza ile hiçbir ilgisi bulunmayan, tamamen keyfi ve öznel sorularla mahpusların siyasi düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlandığı belirtilmektedir. Örneğin, 20.08.2025 tarihli ve 2025/1652 sayılı kurul oturumunda bir mahpusa “**Mazlum Abdi neden Öcalan'ın sözünü dinlemediği**” sorusu yöneltilmiş, bir kurul üyesi doktorun ise “**Ben Abdullah Öcalan'ın zekâsına hayranım**” dedikten sonra “**Savcım, bunlar çok kitap okudukları için çok uyanıklar. Sorulara dolambaçlı cevaplar veriyorlar.**” ifadelerini kullandığı aktarılmıştır.

Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulları'nın bu tür uygulamaları, cezalarını tamamlayan mahpusların tahliye edilmemelerine ve özellikle siyasi mahpusların serbest bırakılmalarının keyfi biçimde engellenmesine neden olmaktadır. Bu durumun hiçbir hukuki dayanağı olmadığı gibi, masumiyet karinesi ve Anayasa'nın temel hak ve özgürlük güvenceleriyle de açıkça çeliştiği görülmektedir.

Bu kapsamda;

1. Elâzığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu'nun kararları hangi objektif kriterlere dayanmaktadır?
2. Kurullarda mahpusları siyasi görüş ve kanaat açıklamaya zorlayan soruların yöneltildiği iddialar doğru mudur?
3. İdare ve Gözlem Kurumları'nın mahpuslarla yaptığı görüşmelerin kamera kayıtları düzenli olarak incelenmekte midir? Bu kayıtların incelenmesi hususunda herhangi bir denetim veya mekanizma işletilecek midir?
4. Masumiyet karinesine aykırı ve keyfi kararlar nedeniyle tahliyeleri engellenen mahpuslarla ilgili olarak herhangi bir idari veya yargısal soruşturma başlatılmış mıdır?
5. Cezasını tamamladığı halde tahliyesi engellenen mahpusların durumuna ilişkin bir yasal düzenleme yapacak mısınız?
6. Cezaevi İdare ve Gözlem Kurullarının bağımsız, tarafsız ve objektif ölçütlere dayalı karar vermediği yönünde mahpuslardan gelen şikayetler dikkate alındığında, bu kurulların lağvedilmesine ilişkin bakanlığınızca herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?